

William Morgan : Ο πατέρας της πετοσφαίρισης

Γεννημένος το 1870 στο Lockport της Νέας Υόρκης ο William G. Morgan πέρασε τα παιδικά του χρόνια ως μαθητής σε δημόσιο σχολείο και δουλεύοντας στη βάρκα του πατέρα του στις όχθες του καναλιού Old Erie. Το 1891 ο Morgan έγινε δεκτός στο Προπαρασκευαστικό Σχολείο του Mt Hermon στο Northfield, στη Μασαχουσέτη, και εκεί έγινε φίλος με τον James A. Naismith, ο οποίος έμελλε να γίνει ο άνθρωπος που επινόησε την καλαθοσφαίριση. Ο Naismith εντυπωσιάστηκε με τις αθλητικές ικανότητες του νεαρού Morgan και τον ενθάρρυνε να συνεχίσει τις σπουδές του στο International Young Men's Christian Association Training School στο Springfield, το οποίο βρίσκεται επίσης στη Μασαχουσέτη και σήμερα ονομάζεται Springfield College. Κατά τη διάρκεια των σπουδών του στο Springfield ο Morgan ήταν μέλος της ομάδας αμερικανικού ποδοσφαίρου του κολλεγίου η οποία συμμετείχε στο πρωτάθλημα υπό την ηγεσία του Alonzo A. Stagg, που σήμερα αναγνωρίζεται ως ένας από τους «Μεγάλους» του Αμερικανικού Ποδοσφαίρου. Το 1894, μετά την αποφοίτησή του, ο Morgan αποδέχτηκε τη θέση του υπευθύνου Φυσικής Αγωγής στο Auburn, στο Main YMCA. Τον επόμενο χρόνο αποδέχθηκε μία παρόμοια θέση στο Holyoke, στη Μασαχουσέτη, και από αυτό το σημείο ξεκινά η ιστορία της Πετοσφαίρισης.

Στο Holyoke YMCA, το γνωστό σήμερα ως Greater Holyoke YMCA, ο Morgan είχε την ευκαιρία να διαμορφώσει, εδραιώσει και ηγηθεί ενός ευρέος προγράμματος άσκησης και αθλητισμού για άρρενες ενήλικες. Ο τρόπος με τον οποίο έτρεχε το πρόγραμμα έγινε δεκτός με ενθουσιασμό και οι τάξεις του μεγάλωναν σε αριθμό μαθητών. Σύντομα συνειδητοποίησε ότι υπήρχε ανάγκη για ένα συγκεκριμένο τύπο ψυχαγωγικού και ανταγωνιστικού αθλήματος ώστε το πρόγραμμά του να αποκτήσει μεγαλύτερη ποικιλία. Η καλαθοσφαίριση ταίριαζε περισσότερο στα χαρακτηριστικά των νέων ανθρώπων που μπορούσαν να κινούνται σε γρήγορους ρυθμούς αλλά φάνταζε εξαιρετικά απαιτητική για πολλούς συμμετέχοντες που δεν διέθεταν ανάλογες δεξιότητες. Μέχρι εκείνη τη στιγμή, ο Morgan δεν είχε στο μυαλό του κανένα παιχνίδι το οποίο θα μπορούσε να του δώσει κατευθύνσεις σχετικά με την πετοσφαίριση.

Σε αυτό το πλαίσιο σχεδίασε ένα νέο παιχνίδι το οποίο στηρίχτηκε στις δικές του προπονητικές μεθόδους και στην πρακτική του εμπειρία από το γυμναστήριο του YMCA. Περιγράφοντας, ωστόσο, ο ίδιος τις πρώτες δοκιμές του με το νέο άθλημα, είπε : «στην προσπάθειά μου να δημιουργήσω ένα νέο παιχνίδι, μου ήρθε στο μυαλό η αντισφαίριση (tennis), αλλά χρειαζόταν ρακέτες, μπαλάκια, δίχτυ και περαιτέρω εξοπλισμό, έτσι άρχισα να το εγκαταλείπω ως ιδέα, αλλά η παρουσία του δικτυού μου φάνηκε καλή. Το σηκώσαμε σε ύψος 2 μέτρα περίπου από το έδαφος, ακριβώς πάνω από το κεφάλι ενός μέσου άνδρα. Χρειαζόμαστε μία μπάλα και ανάμεσα σε αυτές που δοκιμάσαμε ήταν και μία σαμπρέλα από μπάλα του μπάσκετ που δυστυχώς ήταν πολύ μεγάλη σε μέγεθος και πολύ ελαφριά. Οπότε δοκιμάσαμε την ίδια τη μπάλα του μπάσκετ που όχι μόνον ήταν πολύ μεγάλη αλλά και πολύ βαριά». Στο τέλος, ο Morgan ζήτησε από την εταιρεία A.G.Spalding & Bros. of Chicopee, στη Μασαχουσέτη, να φτιάξει μία μπάλα η ίδια. Το αποτέλεσμα ήταν πολύ ικανοποιητικό.

Μόλις το 1896 διοργανώθηκε ένα συνέδριο στο YMCA Training School - Springfield College το οποίο έφερε σε επαφή όλους τους Υπευθύνους Φυσικής Αγωγής των Κολλεγίων YMCA. Ο Morgan προσεκλήθη να δώσει σχετική ομιλία και να παρουσιάσει το νέο παιχνίδι στο στάδιο του κολλεγίου. Στο Springfield, έβαλε δύο ομάδες αντιμέτωπες, καθεμία αποτελούμενη από πέντε παίκτες. Ο αρχηγός της μίας ομάδας ήταν ο J.J.Curran και ο άλλος ο John Lynch. Οι δυο τους ήταν ο Δήμαρχος του Holyoke και ο Αρχηγός της Πυροσβεστικής αντίστοιχα. Ο Morgan εξήγησε ότι το νέο παιχνίδι, το οποίο ονόμασε «Mintonette», είναι κατάλληλο για να παιχτεί μέσα σε γυμναστήρια ή σε κλειστούς χώρους αλλά και σε ανοιχτούς χώρους στην ύπαιθρο. Ο στόχος του παιχνιδιού ήταν να κρατηθεί η μπάλα στον αέρα πάνω από το δίχτυ από τη μία μεριά στην άλλη.

Μετά την παρουσίαση και τις επεξηγήσεις, ο καθηγητής Alfred T. Halstead πρότεινε να αλλάξει η ονομασία του παιχνιδιού σε «Volleyball» αφού ο στόχος ήταν να πετάξουν (volley) την μπάλα. Ο Morgan συμφώνησε και παρέδωσε σε κάθε σύνεδρο ένα χειρόγραφο με τους κανόνες του παιχνιδιού σαν ένα οδηγό χρήσης και διάδοσης του αθλήματος. Μία συνοπτική αναφορά του νέου παιχνιδιού και των κανόνων του δημοσιεύθηκε στην έκδοση του περιοδικού «Physical Education» τον Ιούλιο του 1896 και οι κανόνες συμπεριλήφθηκαν το 1897 στην έκδοση του πρώτου επίσημου εγχειριδίου της Βορειοαμερικανικής Αθλητικής Ένωσης YMCA. Το 1917 οι κανόνες του νέου αθλήματος έκαναν την εμφάνισή τους στον εκδοτικό οίκο Spalding Athletic Library Publication.

Αν και ο Morgan εγκατάλειψε την καριέρα του στο YMCA και δούλεψε αργότερα στην εταιρεία General Electric and Westinghouse, κράτησε ζωντανό το ενδιαφέρον για το νέο άθλημα και το 1932 σε ένα άρθρο του στο «Winged Acorn», που εκδόθηκε από το Athens Athletic Club στην Oakland στην California, δήλωσε : «Μου φαίνεται σαν όνειρο όταν σκέφτομαι τη γέννηση του Volleyball και τη διάδοση του...Ελπίζω να συνεχίσει να είναι χρήσιμο στον κόσμο.»

Ο Morgan ευτύχησε να δει την πετοσφαίριση να γίνεται ένα από τα πιο δημοφιλή αθλήματα στον κόσμο. Το 1928 έζησε και την ίδρυση της Ομοσπονδίας Πετοσφαίρισης των Ηνωμένων Πολιτειών. Το 1938 τιμήθηκε από το Springfield College Alumni Dinner και ανακηρύχτηκε σε ιδρυτή του Volleyball.

Ο William G. Morgan πέθανε στο σπίτι του στο Lockport, στη Νέα Υόρκη στις 28 Δεκεμβρίου 1942. Ακόμη και σήμερα το παιχνίδι που επινόησε αποτελεί αφορμή και στρέφει την προσοχή μας σε αυτόν τον εγκρατή, δημιουργικό και γενναιόδωρο άνθρωπο. Το 1951 η Ομοσπονδία Πετοσφαίρισης των Ηνωμένων Πολιτειών κατά το 23ο ετήσιο συνέδριο προσέφερε ένα πάπυρο στον George Morgan, το γιο του William, στη μνήμη του πατέρα του για την πολύτιμη προσφορά του στον παγκόσμιο αθλητισμό. Το 1985, ο William G. Morgan τιμήθηκε με τη διάκριση να είναι ο πρώτος στο Volleyball Hall of Fame στο Holyoke της Μασαχουσέτης.